

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

22. An ratione distinctionis numericæ objectorum peccata numero distinguantur? Et pro praxi hujus quæstionis multi casus cursim adducuntur in corpore hujus Resolutionis; sed fere omnes magis late in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

4. Secundo infertur cum Nauarro in cap. 6. nu-
mero 18. Vgolino de cens. tab. 1. capite 16. §. 3.
Megala in 1. part. lib. 5. cap. 1. 2. n. 4. ad 2. & alijs; Pet-
rum, v. g. volentem occidere Paulum cum tota sua
familia, duo tantum peccata interna homicidij com-
mittere; quia tota familia in iure pro vna persona
reputatur, & vna familia est multarum personarum
collectio, sicut grex ouium, & bibliotheca, est quod-
dam totum ex multis rebus tanquam ex partibus
constitutum.

5. Sed his non obstantibus contrarium tenet Sa-
las, & Molfesius ubi supra. Azorius tom. 1. lib. 4. cap.
4. quæst. 3. & alij. Hic etiam nota, quod si libri fura-
ti, vel oues, v. g. essent plurium dominorum pro in-
diuiso, non ceneri plura numero peccata, vt docet
Valquez in 3. p. 10. 4. q. 9. 1. dub. 4. n. 5. licet contrarium
asserat Molina tom. 4. disp. 4. 1. num. 4. secus autem si
essent diuersorum dominorum pro diuiso; nam es-
sent diuersa peccata in confessione explicanda, & ita
tenet Henriquez lib. 5. cap. 5. num. 4. Molina loc. citat.
& alij.

6. Tertio infertur vno sermone maledicentem
Deum, B. Virginem, & D. Petrum, tria peccata nume-
ro distincta committere. Sed quid dicendum de eo,
qui maledicit Deum, & duodecim Apostolos, vel im-
precatur mortem Paulo, & toti familie illius; Henri-
quez lib. 5. c. 8. n. 4. docet vnum peccatum commit-
tere. Fagundes præc. 2. l. 3. c. 5. n. 10. Duardus in Bull.
Cen. lib. 3. §. 3. quæst. 2. n. 3. Megala in 1. part. l. 5. c. 12.
n. 4. ad 2. Vgolino de cens. tab. 1. c. 16. §. 3. n. 8. & alij
putant esse duo peccata: Valq. verò in 3. part. 10. 4. q.
9. 1. art. 1. dub. 4. n. 10. Molfesius in sum. 10. 1. tr. 8. c. 7.
n. 19. Azorius 10. 1. lib. 4. c. 4. quæst. 5. tenent, in tali calu-
tredecim peccata moraliter numero distincta com-
mitti, explicanda in confessione.

7. Quarto infertur, lædentes eodem verbo fa-
mam, & honorem trium, tria peccata numero com-
mittere, in confessione aperienda; sicut qui vno icu
occideret tres. Ita Filiucius tom. 2. tract. 2. 1. cap. 9. nu.
315. Yribarne 4. sent. tom. 2. disp. 17. disp. 15. sect. 8.
Valquez & Azorius locis citatis, & ego etiam alibi
resol. 29. de circumstant. aggrau.

8. Quinto infertur, simul recogitantem in vna mol-
litiæ plures coniugatas, plura peccata in illo actu phy-
sico moraliter numero distincta committere in con-
fessione aperienda. Ita Henriquez lib. 5. cap. 8. n. 8.
Reginaldus 10. 2. lib. 22. cap. 8. sect. 9. in fine. Toletus
lib. 3. c. 7. & alij.

9. Sexto infertur, inducentem vnico verbo qua-
tuor, v. g. ad peccandum, quatuor peccata committe-
re in confessione explicanda. Ita Sanchez in summa,
tom. 1. lib. 1. cap. 6. n. 8. Valquez in part. 2. q. 7. 1. art. 7.
n. 15. Salas in part. 2. tr. 3. disp. 5. sent. 13. n. 110. & alij.

10. Et tandem, Septimo à fortiori infertur quod
coniugatus, qui cum vxore alterius adulterium com-
mittit, vno actu duplicem malitiam iniustitiæ contra-
hit, vnam contra propriam vxorem, alteram contra
virum alterius: similiter Religiosus qui rem habet
cum Moniali, committit duo sacrilegia moraliter
numero distincta: præterea, si quis vno icu occidit
tres homines, tria homicidia numero distincta com-
mittit. Et horum omnium supradictorum in presen-
ti resolutione alia ratio adduci non potest; quia ma-
litiæ peccati consistit in respectu contrarietatis ad rea-
tam rationem. Cum autem actus dicat ordinem ad
plura obiecta, ex quorum vnoquoque pro se pro-
uenit contrarietas ad rationem, concedendum est esse
plures malitias numero distinctas, & ideo plura nu-
mero peccata explicanda in confessione, vt ex vsu
omnium Christianorum patet.

11. Notandum est etiam hic obiter, quod si quis
vno icu tres occideret Clericos, in tres excommuni-

v. Quarto &
magis late in
co. 5. 2. 2. Re-
sol. 53.
Sup. hoc inf.
in Ref. 29. §.
1. in fine.
Sup. hoc inf.
in Ref. 29. §.
1. in fine.
sect. 8. num. 91.

RESOL. XXII.

An ratione distinctionis numerice obiectorum peccata
numero distinguantur?
Et pro praxi huius questionis multi casus cursum addu-
cuntur, in corpore huius Resolutionis; sed fere om-
nes magis late in suis specialibus Resolutionibus in
hoc ipso tractatu pertractantur? Ex part. 9.
tr. 9. & Misc. 4. Ref. 56. aliàs 55.

§. 1. DE hac questione alibi à nobis actum est.
Nunc illam iterum tracto propter aliquos
casus in particulari, qui ab ipsa deducuntur. Dico
igitur, quod aliqui negant; dicunt enim peccata non
multiplicari numero propter multiplicationem indi-
uiduam obiectorum, atque ad eò actum tendentem
indivisibiliter in plura obiecta numero tantum di-
stincta, vnum tantum esse peccatum, & simplicem
malitiam habere. Supponunt enim non posse duas
malitias tantum numero distinctas eidem subiecto
inesse, quia omnia fundamenta eiusdem rationis in
malitiam eandem quasi conspirant. Hinc Pater Leand-
rus de Sac. 10. 1. tractat. 5. disput. 8. §. 3. quæst. 19. &
seqq. plures casus deducit. Primò, qui vnico actu vo-
luntatis vult v. g. decem homines occidere; aut ad
decem mulieres eiusdem conditionis accedere; aut
ad eandem mulierem decies accedere, non debet ex-
plicare illam circumstantiam obiectorum. Secundò;
qui de facto vnico icu decem occidat homines, non
committit decem peccata necessariò fatenda, sed suf-
ficere confiteri solum malitiam specificam; non autem
distinctè totam malitiam indiuidualem peccati; suf-
ficere enim dicere, occidi aliquos homines. Tertio: qui
vnico verbo lædit famam, & honorem v. g. trium ho-
minum, non committit tria peccata. Quarto: si quis
vnico icu tres occidat Clericos, in tres excommuni-
cationes, nec in tres irregularitates minime incur-
rit. Nec Iudex ferens sententiam mortis contra
tres, incurrit tres irregularitates. Quintò: qui vult
occidere Petrum cum tota sua familia, vnicum tantum
committit homicidium. Sextò: qui maledicit
Deo, & duodecim Apostolis, aut imprecatur ma-
lum Paulo, & toti eius familie, vnicum tantum
peccatum committit. Septimo: qui vno tempore
& actu pluribus iniuriam infert, non tot peccata
committit quot sunt personæ, quæ tali iniuria affi-
ciuntur. Octauò: qui vnico actu furripet à pluri-
bus quantitatem notabilem, non plura committit
peccata, nec tenetur in confessione explicare nume-
rum personarum. Nonò: qui vnico actu voluntatis
statuit omittere Officium Diuinum per integrum
mensem, aut ieiunium per totam Quadragesimam
vnicum tantum committit peccatum; secus autem si
postea dictum actum voluntatis executioni mandaret
non recitando, nec ieiunando; nam tunc tot peccata
committeret, quot ieiunia frangeret, vel officia omit-
teret. Decimò: qui vnico actu mollitiæ recogitat plu-
res coniugatas, aut plures moniales, non committit
plura peccata, sed sufficit dicere habui mollitiem cum
cogitatione in coniugatas, seu in moniales. Vndeci-
mò: qui vnica vice leandalum dedit, non tenetur ex-
plicare

Alibi supra
in Ref. 20.
signanter à
§. 2. & in Ref.
21. & infra in
Ref. seq. & in
aliis eius ter-
tiæ not. & ex
consequent.
in multis
aliis Ref. hu-
ius tr. signa-
ter in Ref.
28.

Sup. hoc pri-
mo infra in
Ref. 24. & c.

Sup. hoc se-
cundo in Ref.
seq. §. 1. in fi-
ne, & seq. & c.

Sup. hoc
verf. Tertio,
& seqq.
Quarto
Quinto, &
Sexto, septi-
mo, & Octa-
uo, in Ref.
præterita, in
§. Quarto §.
vit §. Secundo.
§. Tertio §.
Quarto §.
sed his, &
pro Octauo
etiam in §.
vit. huius
Ref.

Sup. hoc no-
no in fine
Ref. seq. & in
aliis eius
not. vit.

Sup. hoc de-
cimo in Ref.
præterita §.
Quinto & in
alio §. eius
annor.

Sup. hoc in
decimo in
Ref. pateri
ta §. 1. & c.
sup. in Ref.
15. & c.

Sup. his duo-
bus seqq. in
tom. 5. tr. 2.
Ref. 53. ad
med. versum
in iudice.

Sup. hoc Re-
ligioso in
Ref. pateri-
ta. §. Et tunc
ad lin. 5. &
inf. in Ref.
26. §. Circa
hoc ante me-
dium. v. no
peccat. & in
Ref. 97. §.
Dices paulo
post initium
vers. Confir-
matur.

Sup. hoc in
Ref. not pri-
mae huius
Ref.

Sup. hoc inf.
in Ref. 25. &
in Ref. 27. a
lin. 5. vers. In-
fero quinto.
& in fin. Ref.
117. & in
Ref. 118. &
167. §. in Ref.
39. & sup. in
Ref. 15. §. pe-
nult. & vlt.

pliare numerum personarum, vt quando aliquis co-
ram multis peccauit, vel turpia loquutus est. Et hac
omnia docet Pater Leandrus vbi su praecui adde Tam-
burinum in *Opusculo de Confessione lib. 2. cap. 1. §. 8. & 9.*
quae satis plausibilia erunt confessariis, & peniten-
tibus. Sed ego in meo tractatu de circumstantiis plu-
res de dictis casibus non admitto. Et secundum do-
ctrinam Leandri, quis dicere posset probabile esse,
Iudicem, qui simul duos homines extraheret ab Ec-
clesia, vnicam censuram incurtere; & eum, qui eo-
dem tempore simul duos excommunicatos alloque-
retur, vnicam etiam incursum censuram. Et ex eo-
dem principio videtur inferri, Religiosum habentem
rem cum Religiosa, vnum tantum committere pecca-
tum contra Religionem & sufficere si in confessione
dicat commisisse fornicationem sacrilegam, seu con-
tra castitatis votum; nec aliquam video disparitatem
inter circumstantiam coniugij tenentis se ex parte
vtriusque coeuntis, & voti ex parte eorumdem te-
nentis, nihilominus illationem hanc in Authoribus
hucusque non reperit: id enim profecto mirum est in
praedicto principio, quod illius patenti pro conclu-
sione legitime ex illo deducta nouam semper qua-
estione mouent hanc admitentes, illam negantes,
& de pluribus dubitantes.

2. Sed vt verum fatear, licet opinio affirmatiua circa
difficultatem in titulo huius resolutionis propo-
sitam, sit satis probabilis; nam illam tenet Suarez, Fa-
gundez, & alij viri docti; tamen magis mihi placet
opinio negatiua; nempe peccata multiplicari nume-
ro quoties multiplicatur obiecta; & ita vt si eodem
actu quis quatuor feminas concupiscat, quatuor
committat peccata, vel si in tres personas maledicta
coniciat, tria committat peccata; & ita teneatur ex-
plicare numerum personarum, in quas maledicta con-
iecit. Ita Valquez, Granadus, Tannerus Hentiquez,
& alij, quos nouissime citat, & sequitur Doctissimus
Pater Quiedus in *part. 2. D. Thom. tr. 6. contr. 5. punct. 7. n. 1. 2. 2.* qui sic probat suam sententiam: In eandem
numero physicam actionem possunt coincidere duae
malitiae specie distinctae, vt admittunt omnes in for-
nicatione coniugati; ergo & duae malitiae numero
distinctae. Dices malitias specie distinctas non posse
in vnum coalescere, & id posse malitias numero di-
stinctas. Ex hac solutione argumentum desumo ad
meam probandam sententiam. Duae fornicationes,
seu duo homicidia non possunt in vnum coalescere:
ergo nec malitiae ex illis desumptae. Confirmatur: si
quis ad meretricem accederet, animo committendi
duas fornicationes, & vnam immediate post aliam
absque vlla interruptione committeret, etiam si ex vi
eiusdem voluntatis actus in quo semper perstitisset,
vtraque fornicatio procederet, duplex peccatum com-
mitteret; quia quaelibet fornicatio est quoddam totum
completum, & absolutum in seipso terminatum,
& perfectum, & ita dum ad aliam procedit, nouum
aliud committit peccatum, quod affirmat Suarez de
*Penit. disp. 2. sect. 5. n. 3. 4. & de censuris in genere
disp. 2. sect. 5. num. 8.* Ergo animus committendi has
fornicationes tendit in duo peccata externa numero
distincta; ergo habet duplicem malitiam. Confirma-
tur: actus externus, & internus efficax eadem malitia
indiuisibili indiuisibiliter afficiuntur, quia faciunt
vnum in genere moris; ergo si datur duplex malitia
externa, aff. ctus efficax ex se tendens in vtramque,
habebit duplicem malitiam. Deinde sequeretur ex
sententia Soarii, eum qui vno actu decernit duplicem
fornicationem, & ex vi eiusdem actus interni perma-
nentis vtramque incontinenti exercet, vnicum pecca-
tum committere, cuius oppositum affirmat idem
Soarius locis citatis, propter rationem modo datam.

3. Ex his infert Quiedus, eum qui simul decernit

plures committere fornicationes, plures homines oc-
cidere, in plures personas maledicta iacere, plu-
ribus simul eodem reuelato delicto honorem detra-
here, tot peccatis numero distinctis peccare, seu tot
malitiis numero distinctis in confessione necessariis
aperiendis, in quantum fieri poterit, quot sunt ob-
iecta, circa quae illius versatur actus. Idem dicendum
videtur de eo, qui simul eodem dicto, in plures San-
ctos blasphematur. Sed de his omnibus remitto me ad
ea, quae dixi in dicto tractatu de circumstantiis.

4. Et tandem non deseram hic apponere verba Ca-
stri Palai, *to. 4. tr. 2. 3. punct. 9. n. 8.* vbi sic ait: Salas &
Valquez affirmant, te non esse obligatum in peccato
furti numerum dominorum declarare; quia ex eorum
multiplicitate non videtur peccatum multiplicari,
cum sit eadem priuatio domini, idemque damnum
tamen plures illud patiantur, in quo est latum discreti-
men ab eo, qui vno actu plures occideret, vel vulnera-
ret, vnicoque verbo flamm plurium laederet; vel id
praestare vellet, quia occisiones, vulnerationes, fame-
que laesiones distinctae sunt, & vna ab alia non pendet
nisi in causa, & consequenter voluntas illorum multi-
plex est moraliter pro multiplicate damni inferendo.
Debet ergo in confessione manifestari. Ita ille, cui ad-
de Trullenchi de *Sac. lib. 4. c. 6. dub. 4. n. 7. & 27.* cum
Elcobar in *Theol. moral. tr. 7. Exam. 4. cap. 7. n. 6.*

RESOL. XXIII.

An si quis vnica voluntate voluisset plures homines
occidere; aut plures ad mulierem accedere, & c. te-
neatur hanc circumstantiam confiteri?
Et quid est dicendum, si quis vnico actu voluntatis vel-
let plures occidere, quorum vnus esset Pater proprius,
alter Sacerdos, & alter secularis?
Et quid, si vnico actu voluntatis quis desideraret, & de-
lectaret se de tribus feminis quarum vna esset Mo-
nialis, altera coniugata, & alia soluta?
Et an secus sit dicendum, & sentiendum, si omnes tres
essent solutae, coniugatae, aut Moniales?
Idem erit in casu, quo quis vnico actu voluit omittere
Officium diuinum per mensem: vel ieiunium per
vnam Quadragesimam, quod sufficit, si dicat in con-
fessione se voluisse frangere, ieiunium, vel officium
diuinum non perfoluere, & c. Ex part. 1. tr. 7. Ref. 17.

§. 1. **A**ffirmatiue respondent Doctores, qui pu-
tant in eodem actu esse posse duplicem
malitiam solo numero differentem, vt docet Valquez,
vbi inf. a Ex exemplum erit in illo, qui vno actu odij
feratur in decem homines: committeret enim vnum
peccatum physicum, in quo essent decem malitiae mo-
rales numero distinctae; quia sunt decem obiecta in-
tegra quorum quodlibet ex se aptum esset continere
vnum peccatum: sunt enim decem iniuriae diuersae
numero, quae fierent decem distinctis hominibus; si-
cut, qui vno icu occideret decem homines, faceret
vnum peccatum physicum, ratione vnus actionis, in
quo essent decem malitiae homicidij.

2. Sed contrariam sententiam tenet Suarez in *3. p.
to. 4. disp. 2. 2. sect. 5. n. 3. 5.* & alij, qui putant, huiusmo-
di obiecta diuersa numero, materialiter, & physice fa-
cere tantum actum peccati grauiorem, esse autem vnum
obiectum formaliter, & moraliter; ideo, licet singulari
si per se sumantur, possint dare malitiam numero di-
uersam; tamen quatenus omnia coniunguntur in vno
actu hic, & nunc, nullum ex iis per se illam confert,
sed omnia simul per modum vnus concurrunt ad vnum,
& eandem malitiam. Itaque ex hac secunda opinione
apparet, obiecta diuersa numero non multiplicare
peccata: sed tantum aggravare, & ideo secundum illam
dicendum